

Motion

1977/78:860

av Lars Werner m. fl.

om obligatorisk kommunal bostadsförmedling

Den förändring av bostadsbyggandets omfattning och inriktning som skett ställer ökade krav på bostadsförmedlingarnas roll och uppgifter. Frågan om en generell, obligatorisk bostadsförmedling har diskuterats under många år, men fortfarande gäller att de nuvarande anvisningsmöjligheterna för kommunerna är otillräckliga.

Av de undersökningar om bostadsförmedlingsverksamhet och bostads-efterfrågan i kommunerna som bostadsstyrelsen gjort under senare år har det bl. a. framgått att många kommuner har en stor brist på hyreslägenheter. Många kommuner anger också att efterfrågan på hyreslägenheter i flerfamiljshus överstiger tillgången. Av kommunerna har två tredjedelar angett viss bostadsbrist och att bostadsmarknadsläget blivit svårare än tidigare. Mot bakgrund av den pågående utvecklingen torde förhållandena sedan dess ytterligare ha försämrats, men regeringen har i årets budgetproposition ändå inte berört bostadsförmedlingsverksamheten eller kommit med något förslag. Man har tydligen inte bestämt sig för hur man skall göra med förslagen från boendeutredningarna beträffande dess förslag om kommunal anvisningsrätt.

I konsekvens med den lagstadgade skyldigheten för kommuner att bära ansvaret för bostadsförsörjningen borde också kommunerna ha det avgörande inflytandet på anvisningsrätten till alla nyproducerade och ledigblivna lägenheter. Härigenom skulle det också bli möjligt att anvisa bostäder åt människor med de största behoven – efter medicinska och sociala skäl – till de bostäder de bäst behöver. Möjligheterna att stoppa segregering i boendet och främja en allsidigare hushållssammansättning skulle även öka om *alla* hyresvärdar hade skyldighet att ta emot bostadssökande som anvisas av den kommunala bostadsförmedlingen.

Som bekant har svartabörshandeln med hyreslägenheter och spekulationshandeln med insatslägenheter ökat kraftigt i omfattning och gjort det allt svårare för vanliga inkomsttagare att konkurrera om lediga bostäder. Även spekulationshandeln med bostadsrättslägenheter har ökat och försvårat för vanliga lönarbetare att erhålla insatslägenheter. En obligatorisk bostadsförmedling, ett återinförande av bostadsrättskontrollagen och ökade insatser för att beivra den svarta handeln är medel samhället har att ta till för att bekämpa och försvåra sådan handel och spekulat i människors bostadsbehov.

I storstadsområdena och städer och tätorters centralare delar utgör den s. k. smygkontoriseringen ett stort problem. Även här har man misslyckats med att stoppa sådan olaglig verksamhet och 10 000-tals bostadslägenheter i

innerstäderna har försvunnit. De som undersökt och kartlagt omfattningen av denna verksamhet i Stockholm har dragit den slutsatsen att på längre sikt bör en obligatorisk bostadsförmedling vara ett effektivt sätt att stoppa kontoriseringen.

Förslag om obligatorisk förmedling av alla nyproducerade och ledigblivna lägenheter genom kommunal bostadsförmedling har tidigare vid flera tillfällen ställts från den kommunistiska riksdagsgruppen. Riksdagen har med olika invändningar avvisat dessa förslag trots att man i sak varit överens om betydelsen och nödvändigheten av att komma till rätta med några av de problem som enligt vår uppfattning kan klaras genom obligatorisk bostadsförmedling. Det finns en rad skäl, utöver att grundläggande rättviseskäl och en riktig social målsättning kräver detta, som talar för införandet av obligatorisk kommunal bostadsförmedling. Tillämpningen av sådan lagstiftning bör utöver storstadsområdena gälla alla kommuner med brist på bostadslägenheter.

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen uttalar sig för införande av obligatorisk kommunal bostadsförmedling samt hos regeringen hemställer om utarbetande av förslag härom att snarast föreläggas riksdagen.

Stockholm den 23 januari 1978

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MAKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

TORE CLAESON (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vpk)

JÖRN SVENSSON (vpk)